

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-4-33
Karar Sayısı : **14-21/403-177**
Karar Tarihi : 12.06.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Çiğdem TUNÇEL, Canan İÇEL, Şevket GÜLTEKİN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN

: Ali İhsan UÇAROK

Kocamehmet Eml. Pet. Ürn. San. Tic. Ltd. Şti.

Horozluhan Mah. Tırsan Sanayi Sitesi Büyükşahin Cad. No:20

Selçuklu/Konya

Ramazan AKTAŞ

Aktaşlar Servis Yed. Par. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Akdeniz Sanayi Sitesi 5008 Sokak No:127-129 Kepez/Antalya

Ali KARAKAYA

Evrimservis Yed. Par. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Hacılarıkırı Caddesi Doğanlar Mahallesi No:2-2 Bornova/İzmir

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Ford Otomotiv San. A.Ş. tarafından niceliksel seçici dağıtım sistemi esaslarına göre hazırlanan ve Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ile imzalanan "Ağır Ticari Araç Servis Sözleşmesi"nin, 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlandığına ilişkin 21.08.2013 tarih ve 13-48/671-287 sayılı Kurul kararının hatalı olduğu ve bu karara istinaden Ford Otomotiv San. A.Ş.'nin 08.02.2014 tarihinde yetkili servis sözleşmelerini sona erdirmesinin 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil ettiği iddiası.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 08.05.2014 tarihinde giren 2543 ve 2542 sayılı başvurular ile 13.05.2014 tarihinde giren 2704 sayılı başvurular üzerine hazırlanan 03.06.2014 tarih ve 2014-4-33/BN sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvurularda özetle;
- Rekabet Kurulunun, 21.08.2013 tarih ve 13-48/671-287 sayılı ile, Ford Otomotiv San. A.Ş. (FORD) tarafından niceliksel seçici dağıtım sistemi esaslarına göre hazırlanan ve Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ile imzalanan Ağır Ticari Araç Servis Sözleşmesinin, 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2005/4 sayılı Tebliğ) ile tanınan muafiyetten faydalandığına karar verdiği,
 - Rekabet Kurulunun anılan kararına istinaden, FORD'un, 08.10.2013 tarihinde başvuruda bulunan yetkili servislere fesih ihbarı gönderdiği ve 08.02.2014 tarihinde yetkili servis sözleşmelerini sona erdirdiği belirtilerek,
 - Söz konusu kararda yer alan ve FORD tarafından gerçekleştirilen hesaplamalara dayanarak yapılan "Ford'un bakım onarım hizmetleri pazarındaki pazar payının %30'un altında kaldığı" değerlendirmesinin ve

dolayısıyla bu değerlendirme üzerine bina edilen Rekabet Kurulu kararının hatalı olduğu¹,

- FORD'un hatalı bir Rekabet Kurulu kararına dayanarak yetkili servis sözleşmelerini feshetmesi sonucunda başvuru sahiplerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile korunan haklarının ihlal edildiği ifade edilmiştir.

(4) **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, Rekabet Kurulunun 13-48/671-287 sayılı kararının geri alınmasını gerektirecek bir husus bulunmadığı ifade edilmiştir.

H. KONUYA İLİŞKİN SÜREÇ ve DEĞERLENDİRME

(5) Rekabet Kurulunun 13-48/671-287 sayılı kararı çerçevesinde FORD tarafından gerçekleştirilen hesaplamalara dayanarak yapılan "*Ford'un bakım onarım hizmetleri pazarındaki pazar payının %30'un altında kaldığı*" değerlendirmesinin ve dolayısıyla bu değerlendirme üzerine bina edilen Rekabet Kurulu kararının hatalı olduğu iddia edilmiş ve anılan Kurul kararının geri alınması talep edilmiştir. Buna ilişkin süreç ve değerlendirme aşağıda yer almaktadır.

H.1. Süreç

- (6) FORD, Rekabet Kurumu kayıtlarına 15.02.2013 tarih ve 918 sayı ile intikal eden bildirim formu ile niceliksel dağıtım sistemi esaslarına göre hazırlanmış olan ve Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ile imzalanan 'Ağır Ticari Araç Yetkili Servis Sözleşmesi'nin 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında yer aldığı tespitini, bu mümkün olmazsa anılan sözleşmeye bireysel muafiyet tanınmasını Kurumumuzdan talep etmiştir.
- (7) FORD'un anılan talebi ile ilgili olarak hazırlanan 06.08.2013 tarihli ve 2013-4-17/MM sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Raporu, Rekabet Kurulunun 21.08.2013 tarihli toplantısında görüşülerek 13-48/671-287 sayı ile karara bağlanmıştır. Söz konusu karar ile Kurul, FORD'un bildirim konu edilen 'Ağır Ticari Araç Yetkili Servis Sözleşmesi'nin 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar vermiştir.
- (8) Anılan Kurul kararının incelenmesinden, bildirim konu sözleşme ile FORD'un bildirim tarihinde niteliksel seçici dağıtım sistemi ile faaliyet gösteren satış sonrası hizmetler ağının niceliksel seçici dağıtım sistemine geçirilmesinin öngörüldüğü, bildirim konu sözleşmenin yürürlüğe girmesiyle birlikte bildirim tarihi itibarıyla mevcut olan yetkili servislerle yapılmış olan sözleşmelerin 02.02.2014 tarihi itibarıyla feshedileceği, FORD'un niceliksel dağıtım sistemine geçmekteki amacının yetkili servislerin yatırımlarının geri dönüşünü hızlandırmak ve ağır ticari araçlar için sağlanan satış sonrası hizmetlerde kalite ve güvenilirlik sağlamak olarak ifade edilmiş olduğu anlaşılmıştır.
- (9) İlgili kararda, 2005/4 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde yer alan muafiyet hükümlerinin, dikey anlaşmanın söz konusu Tebliğdeki koşulları taşıması kaydıyla, sağlayıcının motorlu taşıt veya yedek parça ya da bakım ve onarım hizmeti sağladığı ilgili pazardaki payının %30'u geçmemesi durumunda uygulanacağı düzenlemesinden hareketle, öncelikle FORD'un ilgili ürün pazarı olarak tanımlanan 'Ford marka ağır ticari araçların satış sonrası bakım ve onarım hizmetleri' pazarında Türkiye çapında elde etmiş olduğu pazar payının %30'u aşmış olmadığı incelenmiştir.

¹ Başvuru sahiplerinin vekili tarafından, Ankara 6. İdare Mahkemesinde, Rekabet Kurulunun anılan kararının iptali istemiyle bir dava açılmıştır. 2013/1839 E. sayısında açılan dava halihazırda devam etmektedir.

- (10) Karara konu olan bildirimdeki eki olarak sunduğu pazar payı çalışması kapsamında FORD, farklı parametreleri esas alarak üç alternatif pazar payı hesaplamıştır. Bu hesaplamalarda toplam pazar büyüklüğünü gösteren veriler Türkiye İstatistik Kurumu'nun kayıtlarına dayandırılmıştır. FORD tarafından hesaplanan pazar paylarından ilki FORD yetkili servislerini ziyaret eden Ford marka ağır ticari araç adedinin trafikte kayıtlı Ford marka ağır ticari araç adedine oranlanması suretiyle elde edilmiş ve (.....) olarak beyan edilmiştir. İkinci pazar payı, Ford marka ağır ticari araçlara FORD yetkili servislerinde satılan işçilik saatinin piyasadaki tüm Ford marka ağır ticari araçların toplam işçilik saati ihtiyacına oranlanması suretiyle hesap edilmiş ve (.....) olarak bildirilmiştir. Son olarak sunulan alternatif pazar payına ise Ford marka ağır ticari araçlara ilişkin FORD yetkili servis yedek parça cirosunun piyasadaki tüm Ford marka ağır ticari araçların toplam yedek parça ihtiyacının TL cinsinden tutarına oranlanmasıyla ulaşılmış ve bu pazar payı (.....) olarak sunulmuştur. Bu alternatif pazar payı hesaplamaları çerçevesinde FORD, 'Ford marka ağır ticari araçların satış sonrası bakım ve onarım hizmetleri' pazarında Türkiye çapında elde etmiş olduğu pazar payının %30'un altında kaldığını beyan etmiştir.
- (11) FORD tarafından pazar payına ilişkin olarak sunulan yukarıdaki verileri değerlendirmesine esas alan Rekabet Kurulu, pazar payı eşiği bakımından FORD'un niceliksel dağıtım sistemine geçmesinin 2005/4 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca mümkün olduğu kanaatine ulaşmıştır.
- (12) Tebliğ'in öngördüğü pazar payı eşiklerine ilişkin değerlendirmesinin yanı sıra Kurul, bildirimde konu sözleşmenin 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında incelenmesi gerekli görülen diğer hükümlerine ilişkin değerlendirmelerde bulunmuş ve nihai olarak sözleşmenin Tebliğ ile öngörülen grup muafiyetinden faydalandığına karar vermiştir.

H.2. Değerlendirme

- (13) Bilindiği üzere, 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesinde belli hallerin varlığı halinde Rekabet Kurulunun verdiği muafiyet kararlarının geri alınabileceği ya da tarafların belli davranışlarının yasaklanabileceği düzenlenmiştir. Kanun'un aynı maddesinde bu haller; (a) kararın alınmasına esas teşkil eden herhangi bir olayda değişiklik olması, (b) karara bağlanan şartların veya yükümlülüklerin yerine getirilmemesi ve (c) kararın söz konusu anlaşma hakkında yanlış veya eksik bilgiye dayanarak verilmiş olması olarak sayılmıştır.
- (14) Başvurularda, anılan kararın hatalı olduğu iddiasına dayanak yapılan hususun, FORD'un ilgili pazardaki payının yalnızca FORD tarafından sağlanan bilgiler esas alınarak ve hatalı olarak hesaplanmış olmasından hareketle muafiyet kararının geri alınmasına yönelik talebin Kanun'un 13. maddesinin ilk fıkrasının (c) bendi çerçevesinde ele alınması gerektiği kanısına varılmıştır.
- (15) Malum olduğu üzere, 2005/4 sayılı Tebliğ'in Açıklanmasına Dair Kılavuz'un 51'inci sorusu ve ilgili yanıt kapsamında; bakım onarım hizmetleri söz konusu olduğunda sağlayıcının pazar payının, söz konusu markaya ait araçların yetkili servislerinde yapılan bakım ve onarımların değeri ile özel servislerde veya diğer markalara ait servislerde yapılan bakım onarımların değerinin karşılaştırılması suretiyle belirlenmesi öngörülmüştür. Bununla birlikte, uygulamada sağlayıcıların bakım onarım hizmetleri pazarındaki pazar payı verilerine ulaşılmasını sağlayacak toplulaştırılmış veriler ve resmi istatistikler tutulmamaktadır. Nitekim FORD da ilgili bildirim formunda bu hususa işaret etmiş ve bu nedenle kendileri tarafından FORD'un ilgili pazardaki payını belirlemeye yönelik bir çalışma yapıldığını belirtmiş ve pazar payı verilerini bu çalışmayı esas alarak sunmuştur.

- (16) Rekabet Kurulu tarafından yapılan incelemelerde, makul bulunduğu ölçüde, tarafların beyanı esas alınmakta ve değerlendirmeler bu beyan üzerine inşa edilmektedir. Buna paralel olarak, anılan karar çerçevesinde de FORD tarafından sunulan ve dayanağı ayrıntılı biçimde açıklanan pazar payı hesaplamaları makul bulunmuş, bu hesaplamalar sonucunda elde edilen pazar payı verileri değerlendirmeye esas alınmış ve alternatif pazar payı hesaplamalarına göre pazar payının %30'u aşmaması ile sözleşme hükümleri bir arada değerlendirilerek sözleşmenin 2005/4 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (17) Dosya konusu başvurularda, kararda yer verilen FORD'un ilgili pazardaki payının %30'un altında kaldığı değerlendirmesinin hatalı olduğu ileri sürülmekle birlikte, ileri sürülen hatanın neden kaynaklandığı, doğru olduğu düşünülen pazar payının ne olduğu ve nasıl hesaplanması gerektiği hakkında herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir. Başvurularda, ayrıca, FORD'un ilgili pazardaki payının %30'u aştığı belirtilmekle birlikte, pazar payına ilişkin bu hesaplamaların hangi veriler esas alınarak ne şekilde yapıldığına ilişkin herhangi bir açıklama ya da somut veri ortaya koyulamamıştır.
- (18) Dolayısıyla, başvurularda dile getirilen hususlar çerçevesinde, Rekabet Kurulunun pazar payına ilişkin değerlendirmesinin ve ilgili Kurul kararının yanlış ve eksik bilgiye dayandığını söylemenin mümkün olmadığı, bu nedenle başvurulara konu Rekabet Kurulu kararının geri alınmasını gerektirecek bir neden bulunmadığı kanısına varılmıştır.
- (19) **I.SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. tarafından niceliksel seçici dağıtım sistemi esaslarına göre hazırlanan ve Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ile imzalanan ağır ticari araç servis sözleşmesinin 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına ilişkin 21.08.2013 tarih ve 13-48/671-287 sayılı Rekabet Kurulu kararının yeniden değerlendirilmesi talebinin reddine Kurul Üyesi Reşit GÜRPINAR'ın farklı gerekçesi ve OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

12.06.2014 tarihli ve 14-21/403-177 sayılı Kurul Kararı'na

FARKLI GEREKÇE

Şikayetçiler, Ford Otomotiv San. A.Ş. tarafından niceliksel seçici dağıtım sistemi esaslarına göre hazırlanan ve Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ile imzalanan "Ağır Ticari Araç Servis Sözleşmesi"nin, 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlandığına ilişkin 21.08.2013 tarih ve 13-48/671-287 sayılı Kurul kararının hatalı olduğu ve bu karara istinaden Ford Otomotiv San. A.Ş.'nin 08.02.2014 tarihinde yetkili servis sözleşmelerini sona erdirmesinin 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil ettiği iddiası ile Rekabet Kurumu'na başvurmuşlar, Kurulumuz mezkur kararıyla Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. tarafından niceliksel seçici dağıtım sistemi esaslarına göre hazırlanan ve Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ile imzalanan ağır ticari araç servis sözleşmesinin 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına ilişkin 21.08.2013 tarih ve 13-48/671-287 sayılı Rekabet Kurulu kararının yeniden değerlendirilmesi talebinin reddine karar vermiş olup, bu karara aşağıda belirteceğimiz farklı gerekçe ile katılıyorum.

Dosya içerisinde bulunan belge bilgilerden, Kurulumuzdan yeniden değerlendirilmesi istenilen, 21.08.2013 tarih ve 13-48/671-287 sayılı kararımızın iptali dileğiyle, Ankara 6.İdare Mahkemesi nezdinde 2013/1839 E.sayılı davanın ikame edildiği anlaşılmıştır. Konu idari yargı merciine intikal ettiğinden ve şikayetçilerin başvurusunun da yeni bir belge ve bilgiye dayalı yeni bir başvuru olmadığı sadece, kararın hatalı olduğu gerekçesiyle düzeltilmesi isteminden ibaret bulunması nedeniyle, kararın esastan yeniden değerlendirilmesi yerine, yeniden değerlendirilmesi istenilen kararın idari yargıda açılan davanın konusu olduğu gerekçesiyle talebin reddedilmesi gerektiği düşüncesinde olduğumdan çoğunluk kararına bu farklı gerekçe ile katılıyorum.

Reşit GÜRPINAR
Kurul Üyesi